

ושוב בענין הנהלת ספרי העדר

בחוברת 4 של „משק הבקר והחלב” פרסמנו הוראות בקשר עם השינויים בהנהלת ספרי העדר ואף הבאנו דוגמאות כיצד עורכים את הסיכומים. כיון שפונים אלינו מדי פעם בשאלות שונות בכל הנוגע לסיכומים הרינו מפרסמים שוב את ההוראות העיקריות ונבקש את האחראים להנהלת הפנקסים ששימו לב לנאמר כאן ויחסכו מעצמם ומאתנו את הטורח לנהל חליפת מכתבים בענינים אלה.

הוראות להנהלת ספרי-העדר

1. בקורת התנובה תתנהל לפי התקופה שמיום ההמלטה ועד לייבוש; ממספר ימי חליבה אלה יש לנכות 5 ימים, בהם החלב הוא בשלב הקולוסטרום ואינו ראוי לשתייה.
2. חישוב התנובה הממוצעת של כל פרה ייעשה לפי השיטה ההולנדית, היינו: סיכום התנובות היומיות בחלב ושומן שהושגו בכל בקורת במשך כל תקופת החליבה וחלוקת הסך הכולל במספר הבקורות שקוימו למעשה במשך התקופה.
- לדוגמה: הפרה „אילה” המליטה באחד בינואר 1954, יובשה ב־15 בנובמבר של אותה שנה ובעשרת ימי הבקורת שבוצעו במשך כל התקופה היא הניבה בס״ה 150 ק״ג חלב עם 6000 גרם שומן; הממוצע ליום בקורת הוא: 15 ק״ג חלב עם 600 גרם שומן, או 4% שומן בממוצע. תקופת החליבה מ־1 בינואר ועד ל־15 בנובמבר נמשכה בס״ה 319 ימים; לאחר ניכוי הימים הראשונים יוצא שתקופת החליבה לחשבון סיכום התנובה היא בת 314 ימי־חליבה. כדי לסכם את התנובה המלאה של „אילה” הננו מכפילים את הממוצע היומי במספר ימי החליבה והננו מוצאים שתנובת החלב היתה: $4710=314\times 15$ ק״ג ותנובת השומן: $188,4=314\times 600$ ק״ג; ואחוז השומן הממוצע — 4.
- והנה הדוגמה של כרטיס הבקורת:

בקורת התנובה בתקופת תשי״ד

שם הפרה: חנה; מספר: 23005; בעל הפרה: בית אלפא; המקום: בית אלפא;
נולדה: 1.4.46; האב: ברטוס; האם: חגלה; המליטה: 15.1.54; התקופה: 5
עגל(ה); השם: חביבה; המספר: 35055; האב: מונרך; יובשה: 10.11.53

מס'	החודש	ח ל ב ה ק ״ ג				%	שומן גרמים	ימי חליבה	סיכום התקופה ה־5
		ערב	בוקר	צהרים	ס״ה				
1	פברואר	8.6	9.0	6.3	23.9	4.0	956	40	חלב ק״ג 5808
2	מרץ	9.2	8.3	6.0	23.5	3.8	893	31	שומן ק״ג 215
3	אפריל	8.0	7.3	6.6	21.9	3.7	810	30	שומן % 3.70
4	מאי	7.2	6.5	6.8	20.5	3.2	656	30	ימי חליבה 330
5	יוני	6.0	5.3	5.0	16.3	3.4	554	30	ימי יובש 65
6	יולי	6.9	5.2	5.3	17.4	3.4	592	30	ממוצע ליום 17.6 ק״ג
7	אוגוסט	6.4	5.8	5.8	18.0	3.6	648	31	ממוצע ליום שומן 651 גרם
8	ספטמבר	5.1	5.2	5.3	15.6	3.8	593	31	
9	אוקטובר	4.6	4.3	4.8	13.7	4.0	548	31	
10	נובמבר	3.5	4.6	4.0	12.1	4.1	496	31	
11	דצמבר	4.6	—	5.9	10.5	4.0	420	15	
					193.4	3.7	7157	330	

מוזכרות ה. מ. ב.